

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZŠ KRAVAŘE

pro školní družinu

Základní škola Kravaře,

okres Česká Lípa,

příspěvková organizace

Školní 115, 471 03 Kravaře

Obsah

1.	Charakteristika školní družiny	4
2.	Cíle vzdělávacího programu	4
2.1.	Konkrétní cíle vzdělávání	5
2.2.	Cílem všech činností je posilovat tyto kompetence:	5
3.	Formy vzdělávání	5
4.	Průřezová témata školní družiny	6
5.	Podmínky vzdělávání žáků v ŠD	10
5.1.	Podmínky přijímání žáků k zájmovému vzdělávání v ŠD	10
5.2.	Průběh zájmového vzdělávání v ŠD	10
5.3.	Podmínky ukončení zájmového vzdělávání v ŠD	10
6.	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami a žáků mimořádně nadaných	10
7.	Ekonomické podmínky	10
8.	Délka a časový plán vzdělávání	10
9.	Materiální podmínky	11
10.	Personální podmínky	11
11.	Bezpečnost a ochrana zdraví	12
12.	Práva žáků a zákonných zástupců	12

Změny a dodatky budou do tohoto dokumentu přidány formou číslovaných příloh.

Identifikační údaje

Název školy: Základní škola Kravaře, okres Česká Lípa, příspěvková organizace
Adresa školy: Školní 115, 473 01 Kravaře
IČO: 710 11 111
IZO: 102 005 711
Vzdělávací program: Školní vzdělávací program ZŠ Kravaře pro školní družinu
REDIZO: 600074790
Ředitel školy: Mgr. Zdeněk Šmída
Telefon: 487 868 225
Internetová stránka: www.skolakravare.cz
E-mail: info@skolakravare.cz

Zřizovatel: Obec Kravaře
Adresa zřizovatele: Náměstí 166, 473 01 Kravaře
Telefon zřizovatele: 487 868 286
Koordinátor ŠVP: Mgr. Miluše Novotná
Vydán dne: 1. 9. 2007
Číslo jednací: ZŠKr 211/2013
Zahájení výuky podle ŠVP: 3. 9. 2007
Poslední aktualizace: 1. 9. 2013

Podpis ředitele školy a razítko školy:

Školní vzdělávací program školní družiny

1. Charakteristika školní družiny

Školní družina při ZŠ Kravaře se nachází v pavilonu tělocvičny. K dispozici má velkou část patra této budovy, kde se též nachází učebna ZUŠ Žandov a učebna výpočetní techniky. V přízemí je východ na oplocenou školní zahradu s pískovištěm.

Oddělení školní družiny je prostorné, plně vyhovující potřebám a aktivitám žáků ve školní družině.

Oddělení je zařízeno jako herna a svým vybavením a uspořádáním odpovídá potřebám dětí mladšího školního věku. Vlastní prostor je členitý, navozuje pocit bezpečí a radosti, umožňuje soukromí i činnosti ve skupinách, dává příležitost k odpočinku. Výzdoba je obměňována a sleduje práce žáků, týkajících se ročních období i dalších námětů.

V současné době dochází pravidelně do ŠD 50 žáků z 1. až 3. třídy. Provoz školní družiny je od 6.30 hodin. Odpolední provoz končí v 16.00 hod. Žáci jsou do ŠD přijímáni na základě vyplněných zápisních lístků. Žáci ŠD se řídí vnitřním řádem školní družiny. S vnitřním řádem ŠD jsou seznámeni také zákonní zástupci žáků. Naše ŠD poskytuje pravidelnou formu vzdělávání.

Naše školní družina se snaží být důležitým výchovným partnerem rodiny i školy. Nabízíme dětem činnosti, při kterých se mohou přirozeným dětským způsobem projevat, zaměstnávat se i bavit. Poskytujeme bezpečné prostředí, a to nejen z hlediska fyzického, ale i emocionálního a sociálního. Základním prostředkem naší práce v družině je hra, která přináší kladné emoce a navozuje nové zážitky.

2. Cíle vzdělávacího programu

Zájmové vzdělávání žáků ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj žáka, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na kterých je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí. Cílem vzdělávacího programu je naučit žáka smysluplně využívat svůj volný čas, získávat nové poznatky, dovednosti i návyky, realizovat se v kolektivu a také se umět adaptovat v různém typu kolektivu a prostředí. Projevat pozitivní city v chování a v prožívání životních situací, vnímavost a citové vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě. Aktivně rozvíjet a chránit své fyzické a duševní zdraví, spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, projevat se jako svobodná a zodpovědná osoba.

Cílem vzdělávacího programu je podílet se na pozitivním rozvoji osobnosti dítěte. Naučit děti žít s ostatními, spolupracovat, tolerovat individualitu ostatních. Posilovat osobnost každého jedince, pomoci mu najít se, profilovat a dosáhnout úspěchu. Největší roli hrají: vhodná motivace, radost z činnosti, ctížádost, zvědavost a povzbuzování.

2.1. Konkrétní cíle vzdělávání

- Rozvoj osobnosti žáka a jeho učení a poznávání
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací, rozvíjet citlivé vztahy k lidem, prostředí a přírodě
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, prostředí a k přírodě
- vychovávat k smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky dostatkem námětů pro naplňování volného času
- zaměřovat se na ochranu životního prostředí
- respektovat individuální schopnosti a dovednosti žáka
- od 1. třídy rozvíjet u žáků jejich schopnosti rozhodování, hodnocení a sebehodnocení

2.2. Cílem všech činností je posilovat tyto kompetence:

- kompetence k učení: učí se s chutí, umí zhodnotit své výkony, všímá si souvislosti mezi jevy, získané vědomosti dává do souvislosti, získané poznatky uplatňuje v praxi
- kompetence k řešení problémů: rozlišuje správná a chybná řešení, chápe, že vyhýbání problému nevede k cíli, spontánně přichází s novým řešením, svá rozhodnutí se učí obhájit
- komunikativní kompetence: žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, umí vyjádřit a dobře formulovat svoje myšlenky, svůj názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, umí naslouchat druhým, umí se vyjádřit i písemně
- kompetence k trávení volného času: žák umí účelně trávit svůj volný čas, smysluplně ho využít, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, umí odmítnout nevhodné nabídky k trávení volného času
- občanské kompetence: žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit sociální a interpersonální kompetence: žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům přistupuje odpovědně, samostatně rozhoduje o svých činnostech, odpovídá za ně a nese důsledky

3. Formy vzdělávání

Základním prostředkem práce v družině je hra, která přináší kladné emoce a navozuje nové zážitky. Vychováváme žáky k prosociálnímu chování. Vychovatelka připravuje pro děti dostatek zajímavých činností, ze kterých si děti mohou podle zájmu a potřeby vybrat. Mohou vzniknout i činnosti jiné, neplánované.

Formy v zájmovém vzdělávání:

- příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost (besídka, Zahradní slavnost, sportovní dny), mohou se účastnit i rodinní příslušníci
- pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost (každodenní činnost přihlášených žáků do ŠD, popřípadě zájmové útvary zřizované ŠD)
- nabídka spontánních činností

Role vychovatelky při hře:

- spoluhráč
- pozorovatel
- vedoucí
- pomocník

Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času:

- všechny činnosti jsou přiměřené věku žáků a jejich momentálnímu stavu
- žáci je vykonávají dobrovolně
- činnosti jsou atraktivní, i jiné než nabízí škola
- aktivity volíme tak, aby se uplatnili a mohli být přiměřeně úspěšní všichni žáci
- činnosti přinášejí žákům kladné emoce
- cílem je radost žáka, který nachází a objevuje sám sebe a prostřednictvím činnosti v oddělení si vytváří žádoucí sociální kontakty

4. Průřezová témata školní družiny

Osobnostní rozvoj

Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině

- posilujeme pozitivní myšlení
- kladným hodnocením zvyšujeme sebevědomí žáka
- objektivně hodnotíme činnost každého žáka
- vedeme žáky k všímavosti k problémům a dění kolem nich, nevyhýbáme se řešení problémů
- učíme se rozlišovat správná a chybná řešení v dané situaci
- vedeme žáky k odpovědnosti za dokončení započaté práce

Odpovědnost za své chování

- dodržujeme zásady bezpečného chování, neohrožujeme své zdraví ani zdraví ostatních
- poznáváme bezpečná místa pro hry
- rozhodujeme samostatně o svých činnostech, uvědomujeme si odpovědnost za své chování
- projevujeme citlivost a ohleduplnost
- rozpoznáváme vhodné a nevhodné chování

- vnímáme nespravedlivost, agresivitu, šikanu, dokážeme se bránit
- dokážeme přijmout kompromis
- respektujeme jiné
- tolerujeme odlišnosti mezi lidmi

Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- posilování tělesné zdatnosti
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim, svačina
- prostředí a úklid po sobě
- dodržování osobní hygieny, základní hygienické návyky,
- mytí rukou, používání kapesníků, ubrousků,
- používání WC
- odpovědnost za úklid svých věcí v šatně, za pořádek a správné uložení svých věcí

Ovládání negativních citových reakcí

- vypořádat se se stresem, formulovat těžkosti a společně hledat řešení
- řešení životních situací (nemám kamarády, nemám si s kým hrát, do družstva mě nechtějí)
- vyrovnávat se s nedostatky a neúspěchy, hledat způsoby nápravy

Kreativita

- zařazování do činnosti kreativní hry
- vytváření dílčích podmínek, pomůcek, příležitostí pro tvořivost při hraní
- podněcování zájmu a využívání tvořivosti žáků při výzdobě a činnosti ŠD
- nechat žáky organizovat různé činnosti, vytvářet podmínky pro realizaci

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

- prevence sociálně patologických jevů
- podobnost a odlišnost lidí
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání
- naučit se zachovat klid a rozvahu, nezmatkovat

Mezilidské vztahy

Formování životních postojů

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- vytváření základů právního vědomí (úcta, porozumění, tolerance)
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně patologických jevů- alkohol, kouření, drogy, šikanování, vandalismus, násilné chování, rasismus
- podobnost a odlišnost

Komunikace

Posilování komunikačních dovedností

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost formulovat myšlenky, otázky i odpovědi
- komunikovat bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- schopnost vyjádřit se, požádat o pomoc, o radu
- schopnost naslouchat
- uplatnění se v kolektivu
- soužití žáků různorodých kolektivů
- umět a chtít se podřídit i prosadit při skupinové činnosti
- soužití žáků různorodých kolektivů
- kulturní život

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- řešení různých situací
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

- Místo kde žijeme
- vztah ke své škole, městu, státu (vycházky, výlety, poznatky z cest)
- lidé kolem nás
- rodina a vztahy v ní, vztahy mezi dětmi
- chování lidí- pravidla slušného chování
- principy demokracie v osobním životě, v družině , ve společnosti
- solidarita s druhými, ohleduplnost k jiným lidem, jejich kulturám

Ekologická výchova

Ekosystémy

- využívání prostředí v okolí školy k relaxaci, ke sportování, k hrám
- poznávání a ochrana přírody

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- činnost člověka v přírodě
- ohleduplné chování člověka v přírodě a ochrana přírody
- likvidace a třídění odpadů
- péče o prostředí ve kterém žijeme
- praktické poznávání přírody, proměny přírody, roční období, vycházky do okolí školy
- tradiční a netradiční materiály- vyrábění v družině

Mediální výchova

- pěstování kritického přístupu k reklamě, nepodléhat, nevynucovat si výrobky známé z televizních reklam
- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5. Podmínky vzdělávání žáků v ŠD

5.1. Podmínky přijímání žáků k zájmovému vzdělávání v ŠD

Přijetí žáka do ŠD je podmíněno vyplněním zápisního lístku (odchod domů, tel. kontakt zákonných zástupců, podpis). Veškeré změny docházky žádají zákonní zástupci písemnou formou. Do zájmového vzdělávání ve ŠD jsou přijímáni přednostně žáci nižších ročníků do naplnění kapacity ŠD.

5.2. Průběh zájmového vzdělávání v ŠD

Průběh zájmového vzdělávání navazuje na časový plán vzdělávání. Žáci mají právo účastnit se všech akcí pořádaných ŠD.

5.3. Podmínky ukončení zájmového vzdělávání v ŠD

Zájmové vzdělávání v ŠD je ukončeno stanoveným termínem (tj. konec školního roku). Před tímto termínem je možné ukončit docházku žáka do ŠD písemným prohlášením zákonného zástupce. Žák může být také z docházení do ŠD vyloučen na základě opakovaného nevhodného chování nebo nehrazení měsíčního poplatku. O přijetí, popř. vyloučení žáka rozhoduje ředitel školy.

6. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami a žáků mimořádně nadaných

Pro tyto žáky budou vytvořeny optimální podmínky podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění. Při jejich začleňování do volnočasových aktivit bude věnována průběžná zvláštní pozornost. U žáků mimořádně nadaných budeme doplňovat nabídku dalších aktivit, samozřejmě za úzké spolupráce s rodinou. Zaměříme se také na ochranu před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.

7. Ekonomické podmínky

Ekonomické podmínky ŠD vychází z ekonomických podmínek školy, úhrada neinvestičních nákladů žáka ve ŠD je ošetřena vyhláškou školy. Za zájmové vzdělávání ve školní družině vybíráme úplaty 50 Kč na měsíc. O výši této úplaty rozhoduje ředitel školy.

8. Délka a časový plán vzdělávání

Integrované bloky jsou vytvářeny tak, aby zasahovaly více vzdělávacích oblastí. Pedagogické pracovnice vytváří týdenní a měsíční plány skládající se z různých částí:

- každodenní působení vychovatelky
- řízená činnost podle týdenní skladby zaměstnání
- příležitostné akce k určitému tématu

Obsah vzdělávání

- Člověk a jeho svět
- Místo kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Člověk a čas
- Rozmanitosti přírody
- Člověk a jeho zdraví

Příležitostné a každoročně se opakující akce:

- Zahajujeme školní rok a vítáme prvňáčky
- Vystoupení v kostelech
- Mikulášská nadílka
- Vánoční besídka
- Den dětí

9. Materiální podmínky

Naše školní družina má pro svou činnost vlastní prostory, které svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám žáků mladšího školního věku. Nábytek v oddělení je uspořádán tak, aby v oddělení ŠD mohly probíhat činnosti organizované i samostatné- intelektuální aktivity i příležitost k odpočinku. Do vybavení ŠD patří společenské hry, sportovní náčiní , dětské časopisy, knihy, různé hračky, pomůcky a potřeby na pracovní a výtvarnou činnost. Na výzdobě ŠD se podílejí žáci.

Školní družina dále ke své činnosti používá školní tělocvičnu, školní zahradu i školní hřiště. Na vycházky chodí žáci do okolí školy.

10. Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují dvě vychovatelky, z nichž jedna je a druhé není kvalifikovaná. Obě se snaží naplňovat tyto body :

- vytváří příznivé sociální klima
- znají širokou škálu různých zájmových aktivit přiměřených věku žáků a umí je řídit
- mají organizační schopnosti
- podporují sebevědomí žáků správně vybranými aktivitami a rozvíjejí tak jejich pozitivní stránky osobnosti
- znají a dodržují bezpečnostní předpisy při práci s žáky

11. Bezpečnost a ochrana zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení ve ŠD

- vhodná struktura režimu žáků v družině s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem ŠD a skladbou zaměstnání
- vhodný stravovací a pitný režim
- vhodné prostředí užívaných prostorů družiny, udržování čistoty, dbáme na osvětlení a větrání
- ochrana žáků před úrazy, upozorňujeme na možná rizika úrazu
- dostupnost prostředků první pomoci, telefonické kontakty na rodiče ve sborovně

Psychosociální podmínky

- klidné prostředí a příznivé sociální klima – otevřenost a partnerství v komunikaci, tolerance, úcta, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost s oddělením školní družiny a školou
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, činnost vycházející ze zájmů žáků, osvojování si toho, co má pro žáky praktický smysl a vede k praktické zkušenosti
- věková přiměřenost a motivující hodnocení ochrana žáka před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- informovanost žáků i jejich rodičů o činnosti školní družiny
- vytváření podmínek pro spoluúčast žáků na životě školy, školní družiny- budování komunity na principech svobody, odpovědnosti, stability společných pravidel, spravedlnosti a spolupráce.

12. Práva žáků a zákonných zástupců

- žáci mají právo užívat prostory a zařízení ŠD
- účastnit se akcí pořádaných ŠD
- obrátit se na vychovatelku se žádostí o pomoc nebo s požadavkem na činnost
- podílet se na vytváření a hodnocení činnosti ve ŠD

Zákonní zástupci žáka se mohou účastnit akcí školní družiny. Své připomínky k činnostem ve ŠD konzultovat s paní vychovatelkou, popř. s ředitelem školy. Školní družinu mohou kdykoliv navštívit a zapojit se s dítětem do činnosti ve ŠD.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA KRAVAŘE, OKRES ČESKÁ LÍPA,

příspěvková organizace

Školní 115, 471 03 Kravaře

ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

1. Obecná ustanovení

Organizační řád školní družiny (dále jen ŠD) je vydán na základě ustanovení zákona č.561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a na základě vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. Řád určuje pravidla provozu a stanoví režim ŠD.

2. Přihlašování a odhlašování

- a) Přihlašování a odhlašování žáků ve ŠD je prováděno na základě písemných žádostí rodičů. O zařazení dětí do ŠD rozhoduje ředitel školy.
- b) Rodiče žáků navštěvujících ŠD dostanou na počátku školního roku informace o provozu ŠD.

3. Organizace činnosti ŠD

- a) Délka pobytu je dána provozní dobou ŠD (6.30 – 15.45 hod). ŠD je otevřena v pracovních dnech od 6.30 hod. do 7.45 hod. a od konce vyučování do 15.45 hod.
- b) Účastníci pravidelné denní docházky do ŠD se zařazují do oddělení. Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků.
- c) O provozu ŠD v době řádných prázdnin v průběhu školního roku rozhoduje ředitel školy.
- d) V době mimořádných prázdnin nebo mimořádného volna je činnost ŠD zajištěna stejně jako provoz školní jídelny s případným omezením dle pokynů hygienika apod.
- e) V případě absence jedné vychovatelky je zajištěno zastupování z řad učitelů.

4. Chování žáků a bezpečnost ve ŠD

- a) Pro chování žáků platí obecná pravidla zakotvená ve školním řádu pro daný školní rok.
- b) Žák nesmí opustit ŠD nebo bez vědomí vychovatelky oddělení. Za žáka, který byl ve škole a do ŠD se nedostavil, vychovatelka nezodpovídá.
- c) Pokud žák soustavně porušuje školní řád a činnost ŠD může být rozhodnutím ředitele školy za ŠD vyloučen.
- d) Nevolnost nebo poranění žák ihned hlásí příslušné vychovatelce.

Organizační řád školní družiny nabývá platnosti od 1. 9. 2013

V Kravařích 1. 9. 2013

Mgr. Zdeněk Šmída

Ředitel ZŠ Kravaře

Příloha č.2 směrnice ředitele školy ke stanovení úplaty za vzdělávání ve školní družině

ZÁKLADNÍ ŠKOLA KRAVAŘE, OKRES ČESKÁ LÍPA,

příspěvková organizace

Školní 115, 471 03 Kravaře

Číslo jednací: ZŠKr 258/2013

V Kravařích dne 11. prosince 2013

SMĚRNICE ŘEDITELE ŠKOLY KE STANOVENÍ ÚPLATY ZA VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Platnost: od 1. 1. 2014

Tímto stanovuji úplatu za vzdělávání ve školní družině ve výši 80 Kč měsíčně za jednoho žáka. Poplatek vybírá vychovatelka ve školní družině v hotovosti, která při přijímání hotovosti předá platícím stvrzenku a po ukončení výběru předá hotovost do pokladny spolu se seznamem platících žáků. Pokladní, která přebírá vybranou hotovost, vydá vychovatelce příjmový doklad na celou částku.

Vybraná úplata za vzdělávání ve školní družině může být využita následovně:

- Nákup vybavení do školní družiny
- Nákup učebního materiálu do školní družiny
- Nákup učebních pomůcek do školní družiny
- Platba za ostatní náklady.

O poměru využití financí rozhoduje ředitel školy vždy dle momentální potřeby.

Mgr. Zdeněk Šmída
Ředitel ZŠ Kravaře

Telefon 487868225

Email: info@skolakravare.cz

Bankovní spojení

ČS Česká Lípa

Účet:

0904012389/0800

IČO

71011111